

Raadsvoorstel gemeente Coevorden

Datum raadsvergadering	1 maart 2022
Versie	1.0
Agendapunt	6.3
Naam rapporteur	Jurjens, J.H.M.
Rv.nr.	1735
Openbaar	Ja
Portefeuillehouder	Dhr. J. Huizing
Onderwerp	GRP Coevorden 2022 - 2028
Voorgesteld besluit	1. Het Gemeentelijk Rioleringsplan 2022-2028, inclusief de hierin opgenomen investeringsvolumes voor de periode 2022 – 2028, vast te stellen. 2. De afschrijftermijn voor nieuwe en bestaande investeringen in vrijvervalriolering te verhogen van 60 naar 80 jaar en de nota activabeleid hierop aan te passen. 3. Voor de tariefstijging het huidige beleid te handhaven (maximaal inflatie) en deze jaarlijks bij de programmabegroting definitief vast te stellen.

Aan de raad,

Inleiding

De Wet milieubeheer schrijft voor dat de gemeente moet beschikken over een actueel vastgesteld Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP). Een GRP is het gemeentelijke beleidsplan voor afvalwater, hemelwater en grondwater. Dit voorliggende GRP Coevorden 2022-2028 beschrijft het beleid voor de gemeentelijke zorgplicht voor de drie watertaken (afvalwater, hemelwater en grondwater). Het beschrijft welke activiteiten en middelen nodig zijn om de watertaken uit te voeren.

De invoering van de Omgevingswet (beoogd 1 juli 2022) gaat de opzet van het gemeentelijk rioleringsplan veranderen. De planverplichting komt te vervallen maar omdat de gemeenten de tijd hebben tot 2024 voor het vaststellen van de omgevingsvisie en tot 2029 voor het vaststellen van het omgevingsplan hebben wij er voor nu voor gekozen om het vanuit de Samenwerking SNV op de gebruikelijke manier uit te voeren, het opstellen en ook vaststellen van een geldend GRP voor de tussenliggende periode.

De visie, het beleid en de regels komen in de verschillende instrumenten van de omgevingswet te staan. In de Omgevingsvisie staat de 'kapstok' voor de goede omgang met water. Het beleid en de maatregelen komen in het Omgevingsprogramma en de regels in het Omgevingsplan.

Bij het opstellen van dit gemeentelijk rioleringsplan hebben we met de hoofdstukindeling rekening gehouden met de nieuwe structuur. Dit plan is in afstemming met de samenwerkingspartners in de Noordelijke Vechtstromen opgesteld. Het samenwerkingsverband bestaat uit de gemeenten Borger-Odoorn, Coevorden, Emmen, Hardenberg en Ommen de waterschappen Hunze en Aa's en Vechtstromen en Waterleidingmaatschappij Drenthe.

Er wordt intern altijd gekeken naar mogelijkheden voor eventuele combinaties met andere werken. Ook met projecten die niet perse riool gerelateerd zijn zoals projecten vanuit het wegonderhoud.

We volgen met dit nieuwe GRP de duurzaamheidsdoelen van de Verenigde Naties, de Sustainable Development Goals (SDG's). Deze geven aan hoe we willen komen tot een duurzame samenleving. Door werkzaamheden uit te voeren op het gebied van stedelijk water en waar mogelijk aanpassingen in te voegen in het kader van klimaatadaptatie.

Ook vanuit het Raadsakkoord "Samen levend" (2018 – 2022) heeft uw gemeenteraad zichzelf de opdracht gegeven om actief met een aantal onderwerpen aan de slag te gaan. Het onderwerp duurzaamheid is hier onderdeel van met als focus o.a. klimaatadaptatie.

Argumenten

1.1 Het huidige GRP vervalt eind 2021.

Het huidige GRP was geldig tot en met 2019 en is via een raadsbesluit -vanwege afstemming met de samenwerkingspartners Noordelijke Vechtstromen- verlengd tot en met 2021.

1.2 Met een nieuw GRP kunnen wij onze zorgplicht voor grondwater, regenwater en hemelwater blijven uitvoeren.

Door uitvoering van beleid en maatregelen op basis van het GRP beschermen we de volksgezondheid, sparen we het milieu en beperken we wateroverlast, hinder en schade.

2.1 Door het verlengen van de afschrijftermijn brengen we de economische levensduur meer in overeenstemming met de technische levensduur.

In ons huidige GRP wordt gerekend met een economische levensduur van de riolering van 60 jaar. Op basis van inspectie- en monitoringsresultaten blijkt dat deze levensduur naar 80 jaar kan.

3.1 Realistisch ramen

In dit nieuwe GRP werken we met het vervangen van het riool aan een beperkte vorm van risico gestuurd rioolbeheer. Dit is ons inziens een verantwoorde keus omdat wij een goed beeld hebben van de totale kwaliteit van het riool. Gevolg hiervan is dat wij de lasten kunnen uitsmeren over een langere periode, waardoor de verhoging van de rioolheffing beperkt blijft.

De staat van het onderhoud van ons rioolstelsel wordt vastgelegd in beheersysteem Obsurv. Deze applicatie berekent, op basis van jaartal en schadebeeld door inspectie, de verwachte vervangingsinvesteringen. Wij inspecteren jaarlijks 10% van ons rioolstelsel. Hierdoor zijn de inspectiegegevens van ons gehele rioolstelsel nooit ouder dan 10 jaar. De inspectiegegevens geven input om het rioolstelsel goed te kunnen beheren.

Vanuit Obsurv draaien wij jaarlijks een vervangingsplanning (theoretische investering). Deze output wordt gebruikt om een interne prioriteitenlijst samen te stellen voor reparatie en/of vervanging. Hierbij worden specifiek de ernstige schadebeelden geoordeeld.

De uitkomst van de vervangingsplanning vanuit Obsurv geeft aan dat voor de komende periode van 40 jaar een (theoretisch) investeringsbedrag van ongeveer € 3,1 miljoen nodig is. Dit betreft een theoretisch investeringsvolume, op basis van de inspectiegegevens van 10 jaar. Na deze periode zijn de berekening op basis van levensduur en waarbij geen rekening is gehouden met schadebeelden. Hierdoor wordt er een reëel beeld gekregen van de investeringskosten op korte termijn (10 jaar), maar op de lange termijn is dit beeld minder nauwkeurig.

Omdat vanuit het beheersysteem een theoretische jaarplanning wordt gegeven achten wij het verantwoord om het investeringsvolume bij te stellen naar een bedrag van € 2,3 miljoen per jaar.

Ook moet er rekening gehouden worden met de onderstaande investeringen. Hiervoor wordt niet apart krediet aangevraagd, maar zullen meegenomen worden bij de uitvoering van projecten of ten laste worden gebracht van het beschikbaar gestelde krediet.

- Afkoppelen bij kansen, het aanleggen van een IT riool waar mogelijk	€ 200.000 per jaar
- Klimaatadaptatie	€ 150.000 per jaar
- Optimalisatieprojecten, in de eerste 7 jaar worden er naar verwachting 4 optimalisatie projecten uitgevoerd. De totale investering van deze projecten is circa € 3,1 miljoen.	€ 440.000 per jaar

Vanuit het huidige GRP werken wij al langer aan wateroverlast. Wij werken al sinds 2015 met WOLK-kaarten (Wateroverlast Kaart). Deze kaart was de voorloper van de in het voorgaande GRP ontwikkelde stresstest kaarten. De stresskaarten bestaan uit drie onderdelen:

- Hitte;
- Droogte;

- Wateroverlast.

Waarbij wij vanuit het nieuwe GRP ons richten op aanvullende watertaken, wateroverlast. Dit is een plus op het bestaande maatregelen pakket om wateroverlast tegen te gaan.

Mede doordat wij al langere tijd werken met deze kaarten hebben wij in de afgelopen 6 jaar al diverse locaties verbeterd waar wateroverlast optrad. Deze manier van werken zetten wij ook in deze aankomende periode door.

Daarnaast hebben wij de optimalisatie projecten. We controleren elke 10 jaar het hydraulisch vermogen van het rioolstelsel. Hierbij toetsen we of het stelsel nog voldoet aan de dan geldende normen en uitgangspunten. Klimaatadaptatie is een onderdeel van deze herberekening. Hierdoor is klimaatadaptatie niet altijd perse meteen de hoofdzaak van de maatregel, maar wel vaak een onderdeel van de aanpassingen. Om voldoende klimaat adaptief te zijn kunnen wij als gemeente niet alle problemen oplossen door het aanpassen van het rioolstelsel. Ook zullen we bovengrondse maatregelen moeten uitvoeren. Dit kunnen we niet alleen en zullen we hulp nodig hebben van onze inwoners. Hiervoor gaan we in gesprek met onze inwoners om te bespreken op welke wijze zij een bijdrage kunnen leveren om met name wateroverlast te beperken.

3.2 We behouden hiermee de kostendekkendheid

Dit voorstel past binnen het uitgangspunt de rioolheffing niet meer te laten stijgen dan maximaal de inflatiecorrectie. Voor de eerste 10 jaar kunnen wij vasthouden aan dit uitgangspunt. In de jaren 2032 t/m 2034 dienen wij na verwacht 1% boven inflatie te stijgen om de voorziening riolering positief te houden. Of dit daadwerkelijk nodig zal zijn is afhankelijk van de snelheid van de uitvoering van de projecten. Wij handhaven ons uitgangspunt om de kostendekkendheid onze rioolheffing 100% kostendekkend te houden.

Kosten, baten, dekking

Dekking van investeringen en kosten inzake het GRP vindt plaats via de rioolheffing. Hogere en/of lagere kosten wordt geeffectueerd binnen de voorziening riolering. Middels een kostendekkingsberekening maken wij inzichtelijk of de huidige tarieven en het gevoerde beleid passend zijn.

Om de uitgaven op lange termijn te dekken hebben we een kostendekkingsberekening gemaakt. Met het vaststellen van het GRP geven we een indicatie van de toekomstige rioolheffing. De rioolheffing zal maximaal de hoogte van de inflatie stijgen. Jaarlijks zullen wij bij het samenstellen van de Programmabegroting het tarief voor rioolheffing, het investeringskrediet en de beoogde storting/onttrekking aan de voorziening riolering laten vaststellen.

Na vaststelling van de dit GRP zullen wij de financiële effecten en de wijziging van de nota activabeleid betrekken bij de samenstelling van de Programmabegroting 2023.

Aanpak/uitvoering

- De structuur wordt vastgelegd in het vGRP (beleid). De uitvoering wordt via de verordening geregeld.
- Het vaststellen van de heffingsplichtige (de eigenaar van een onroerende zaak) en de heffingsgrondslag (de WOZ-waarde van een pand dat is aangesloten op de gemeentelijke riolering) valt onder de werkingssfeer van de Verordening rioolheffing en valt dus buiten de reikwijdte van het GRP. De tarieven zijn indicatief berekend (op basis van gegevens zoals bekend in 2021). Met de Verordening rioolheffing worden de exacte tarieven voor de rioolheffing jaarlijks separaat vastgesteld.
- Samenwerking Noordelijke Vechtstromen: We stemmen steeds meer beleid en maatregelen af met onze samenwerkingspartners Noordelijke Vechtstromen. Doelen zijn kostenbesparing, kwaliteitwinst, vermindering van kwetsbaarheid en versterking van duurzaamheid.

Communicatie

We publiceren het GRP op de website en op www.overheid.nl. Na vaststelling door de gemeenteraad, maken we de vaststelling van het GRP bekend in één of meer dag- of nieuwsbladen die in de gemeente verspreid worden. Hierbij geven we aan op welke wijze kennis kan worden gekregen van de inhoud van

het plan. We maken een publieksvriendelijke flyer die we meesturen bij het innen van de rioolheffing. Hierin maken we inzichtelijk wat we met de middelen doen. Het GRP is aan het waterschap voorgelegd voor een reactie die als bijlage bij het GRP is toegevoegd.

Bijlagen

GRP Coevorden 2022 – 2028

211110 reactiebrief GRP Coevorden 2022-2028

Samenvatting

Zie GRP Coevorden 2022 - 2028

Burgemeester en wethouders van Coevorden,

de gemeentesecretaris

de burgemeester

B.M. de Vries

R. Bergsma